

GÓRY ORLICKIE

1. **Rezerwat Bukaczka** - Narodowy rezerwat przyrody z resztkami puszczy bukowych i łąk torfowych leżący w wysokości 1000 m n.p.m. na samym grzbiecie Gór Orlickich, 4 km na północny wschód od Desznego. Dzięki swej obfitości Bukaczka czasami bywa nazywana Ogrodem botanicznym Gór Orlickich.
2. **Jelenia łąźnia (Torfowiska)** - Rezerwat przyrody pomiędzy Małą i Wielką Deszną. Torfowisko wierzchowe leży w wysokości 1075 m n.p.m. i przechodzi w subalpijskie świerczyny. Na szczycu gnejsów i bugieli wytworzyła się 1 m mocna warstwa torfu z licznymi jeziorkami. Znajduje się tu także typowa fauna i flora.
3. **Rezerwat Graniczna łąka** - Rezerwat przyrody o powierzchni 8,85 ha leżący przy granicy narodowej z Polską. Chodzi o pasmo wilgotnych łąk dzielonych pasami zarośli leśnych. Podłoże tworzone jest kredowymi wapiennymi wiazami i marglistami.
4. **Wierz Zakłęty** - Wyrazisty wierzch (991 m n.p.m.), leżący na północ od Rziczek w Górach Orlickich. Na zachodnim podnóżu leży rezerwat przyrody Pod Zaklętym – zboczowa mokra łąka z występującą tu tucznicą pospolitą oraz pozostałymi cennymi roślinami.
5. **Komarzi Wierch** - Wierch z przepięknym widokiem (992 m n.p.m.) leżący w głównym grzbiecie Gór Orlickich niedaleko gminy Rziczky. Na jego skalistym wierzchu oraz zboczach znajdują się zarośla buczyny z świerkiem, jarzębiny oraz jodły.
6. **Anenski Wierch** - Leśny wierzch (992 m n.p.m.) w głównym grzbiecie Gór Orlickich około 7 km na północny wschód od Rokytnice w Górach Orlickich. W okolicy tego wierzchołka można zauważyć obiekty byłej twierdzy granicznej z lat 1937-38. Była kaplica, która tu stała, została

podczas budowy obiektów wojskowych demontowana i ponownie zbudowana w 2km oddalonej osadzie Hadinec. Z wierzchu Annenskiego wierzchu nastala się piękny widok na dolinę Dzikiej Orlicy, na Góry Bystrzyckie, oraz część grzbieta głównego Gór Orlickich.

7. **Zapora Pastwiny** - Basen wodny na wschód od Žamberka. Jezioro zaporne wynosi około 7 km długości i jego powierzchnia osiąga 110 ha. Tama z elektrownią wodną o wysokości 43 m. Około 1 km pod główną tamą znajduje się basen wyrównawczy.
8. **Wierzch Adam** - Najwyższy wierzch (765 m n.p.m.) leżący w Mladkowskiej górzystości na południe od Czeskich Petrowic w Górach Orlickich. Nad szosą pod wierzchem znajduje się tzw. Kaszparowa chata, która została przez przebudowę byłej knajpy w roku 1936. W okolicy wierzchu znajdują się wielkie twierdze wojenne z roku 1938 i tzw. „twierdza Adam”, która jednak obecnie nie jest dostępna dla turystów.
9. **Ziemska brana** - Dzika skalista dolina przy granicy państwowej z Polską. To tędy wcieka Dzika Orlica na teren Czech. Rezerwat przyrody. Dolina ta jest przecinana szosą z Bartoszowic do Czeskich Petrowic, która przechodzi przez most kamienny z jednym łukiem. Przy moście tym znajduje się tzw. Ledniczkowa skała – formacja skalna wiązana z licznymi legendami.
10. **Wieża Widokowa Suchy Wierzch** - Wierzchołek (995 m n.p.m.) niedaleko gminy Sztity. Na jego wierzchu znajduje się chata z wieżą widokową.

RYCHLEBSKIE GÓRY

11. .
12. **Wieża Widokowa Lazek** - Wierzchołek ten (714 m n.p.m.) z chatą turystyczną Reichela oraz wieżą widokową z roku 1933. Z wieży widokowej nastala się widok na Góry Orlickie, grzbiet Grubego Jesionika oraz Lanszkrounsko.
13. **Kralicky Śnieżnik** - Kopiec graniczny oraz najwyższa góra (1424 m n.p.m.) jednoimiennego pasma górskiego. Na jej wierzchu spotykają się granice historyczne Czech, Moraw i Kladzka. Z szczytu nastala się przepiękny widok na okoliczne Góry Orlickie, Staromiestsko i Gruby Jesionik. Kiedy sprzyja pogoda, można również zauważyć Ołomuniec, Karkonosze czy Beskidy.
14. **Kaskady Prudkiego Potoka** - Prudki potok (Gwałtowny potok) wycieka z mokradel pod górą Susziną a ma swe ujście w Krupe. Na jego górnym cieku tworzy kaskady i katarakty, oferując przepiękną scenerię wszystkim widzom. Miejsce wyjściowe do kanionu Prudkiego potoka jest z gminy Wysokie Žibrzidowice. Droga jednak nie jest polecana w razie deszczowej pogody.
15. **Stare Mesto pod Śnieżnikiem** - W 14. stuleciu wydobywało się tu srebro. Miasto było w roku 1645 przepełnione wojskami szweckimi. Dochował się tu późno renesansowy kościół Św. Anny z roku 1618. Do następnych wybitnych budynków z pewnością należy wczesno barokowy ratusz z roku 1680, przebudowany do obecnego wyglądu w roku 1895. Na rynku można również zwiedzić przepiękne empiryczne domy miejskie.
16. **Kunczicka Góra** - Bezleśny wierzchołek (943 m n.p.m.) leży niedaleko gminy Kunczice w obszarze Staromiejska. Z wierzchu góry nastalają się bardzo ciekawe widoki, przede wszystkim na teren głównego grzbietu Grubego Jesioniku z Pradiedem, oraz na pasmo górskie Kralického Śnieżnika.
17. **Nyznerowskie Wodospady** - Wodospady oraz kaskady na Srebrnym potoku przed jego ujściem do Buczinskiego potoka przy gminie Nyznerow. System kaskad i wodospadów osiąga łączną wysokość 14 m, zaś jej najwyższe stopnie osiągają 3 m. Przepływ Srebrnego potoka jest dosyć wielki, stąd wodospady pozotawiają wielkie wrażenie.
18. **Jaskinia na Pozmei** - Jaskinie stalaktytowe znajdujące się w osadzie jednoimiennej. Chodzi o rozległy labirynt stalaktytowy. Rzeczka podziemna tworzy tu liczne jeziora sintrowe. Jaskinie te górują swą stalaktytową dekoracją, przede wszystkim jaskinie Kralowski dom i Klenotnica. Długość udostępionych korytarzy wynosi 460 m, zwiedzanie trwa około 50 minut.
19. **Żulowy Wierzch** - Na jego wierzchołku zostal na początku stulecia otwarty łom jamowy granitu. Obecnie łom ten jest zatopiony i tworzy chwytlive jezioro z bardzo romantyczną atmosferą.
20. **Smolny Wierz** - Wierzchołek (401 m n.p.m.) w Żulowsko-Widnawim paśmie górskim. Na wierzchu oraz zachodnim zboczach znajduje się miasto skalne z licznymi zgłębieniami kotławatymi, znanymi jako Misy Wenus. Pierwotnie były one uważane za pogańskie misy ofiarne i łączone z istotami nadprzyrodzonymi. Dzisiaj obszar wierzchu Smolnego ogłoszono chronionym naturalnym pokazem. Na wierzchołkowym skalisku zostala zbudowana panorama.
21. **Jawornik** - zamek

GRUBY JESIONIK

22. **Obrze Skały** - Widokowe skały (1082 m n.p.m.) tworzone są 10-16 m wysokimi skaliskami z bugli z wielkimi kryształami staurolitu. Nastala się z nich przepiękny widok na Smrk w Górach Rychelbskich i do doliny Biele.
23. **Rejwiz** - Najwyżej położona gmina w Śląsku, która znajduje się w romantycznej krainie w środku głębokich lasów. Jest częstym celem turystów, głównie dzięki przepięknym „mchowym jeziorkom” – Wielkiemu i Małemu.
24. **Góra Keprnik** - Na wierzchu tej góry (1424 m n.p.m.) znajdują się skały bugłowe, z których nastala się okrężny widok do dalekiej okolicy. W razie dobrej pogody można zauważyć również Karkonosze z Śnieżką.
25. **Czerwona Góra** - Wierzchołek z panoramą (1333 m n.p.m.) w keprnickiej części Grubego Jesionika. Z wierzchołka góry nastala nam się przepiękny widok na grzbiety Jesioników i na Jesionicko.
26. **Kamienie Piotra** - Grupa skał z łupków i gnejsów na wierzchu Wysokiej hole (1446 m n.p.m.).
27. **Góra Mrawenecznik** - Góra ta (1343 m n.p.m.) leży w jednoimiennym paśmie górskim, który wypełnia Mała i Wielka Jezarna, Wrzesnik, Długa Strań i kolejne wierzchołki. Z Mraweneczніка nastala się przepiękny kołowy widok na okoliczną krainę.
28. **Wielkie Losiny** – zamek
29. **Wieża Widokowa Haj** - widok na Szumperk oraz grzbiet Grubego Jesionika. Wieża widokowa otwarta jest w weekendy

BROUMOWSKO

30. **Nowe Miasto nad Metują** - Miasto historyczne – miejski rezerwat zabytkowy. Rdzeń miasta leży wokół prostokątnego rynku z jednolicie zbudowanymi w stylu renesansowym domami mieszczan, które pochodzą z okresu założenia miasta. Dzięki swemu uporządkowaniu, miasto to nazywane jest „czeskim betlejem”.
31. **Dobroszow** - Znajdują się tutaj resztki twierdzy z lat 1936-38. Również leży tu cmentarz wojskowy wraz z pomnikiem. Z wierzchu Dobroszow nastala się przepiękny widok na okoliczną krainę. Znajduje się tu Chata Jiraska z wieżą widokową
32. **Broumowskie Skały** - rozległy, znacznie członkowany masyw skalny oraz narodowy rezerwat przyrody. Najwyższymi wierzchołkami tu to Bożanowski Szpiczak (773 m) i Koruna (789m), które oferują piękny widok do szerokiej okolicy. Ciekawe są tutaj także skalne „grzyby”.
33. **Ostasz** - Typowa góra stołowa o wysokości 700 metrów. W dolnej części Ostasza znajduje się większe skalne ugrupowanie zwane „Kocizci gród” (Gród Kota), a następnie ściany, które lamują dolny skraj pagórka. Do najbardziej znanych należy tu Sluj Bratów Czeskich. W Górnym Ostaszu, gdzie ilość formacji skalnych jest nieco mniejsza, znajduje się labirynt skalny, przez który prowadzi droga aż na wierzch, gdzie można zwiedzić platformę piaskowcową zwaną Frydlantska skała.
34. **Skały Jiraska** - Formacje skalne niedaleko Teplic. Rozłożone są do dwu grup, które oddziela od siebie szosa i mały zameczek barokowy. Pierwsza grupa skał leży nad Czarnym jeziorkiem wokół byłego grodu Skały. Następne zbiorowisko skalne znajduje się wokół wierzchołku pagórka Czap (786m n.p.m.), który jest najwyżej położonym miejscem tego obszaru.
35. **Teplickie Skały** - Rezerwat przyrody oraz część składowa kompleksu Teplicko-aderszpaskie skały. Od Aderszpaskich skał oddzielone są Wilczym wądołem. Dzielą się na Skalski grzbiet, grzbiety Czapu, supich skał i Krawie góry, następnie potem bardziej rozczłonkowane i rozległe platformy Bludiszte (Labiryntu) i Rokliny, pomiędzy którymi rozciąga się Teplickie miasto skalne.